

УДК 687.016:687.12+687.02

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ НАКОЛЮВАННЯ ПРИ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННІ СУЧАСНИХ КОЛЕКЦІЙ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Студ. В.А. Черниш, гр. МГШМК-18
Науковий керівник доц. І.В. Васильєва

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є визначення особливостей використання методу наколювання при дизайн-проектуванні сучасних колекцій жіночого одягу. Для вирішення цього завдання були досліджені особливості використання методу наколювання на сучасному етапі та досліджено матеріали, що необхідні для відтворення різноманітних форм та елементів одягу.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є дизайн-проектування сучасних колекцій жіночого одягу. Предметом дослідження є метод наколювання та його використання при проектуванні сучасних колекцій жіночого одягу.

Методи та засоби дослідження. Використано метод системно-структурного аналізу художньо-конструктивних та технологічних рішень з подальшим синтезом отриманих даних, статистичний метод збору та обробки інформації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В роботі виявлено і структуровано різновиди використання методу наколювання при розробці сучасних нетрадиційних форм жіночого одягу і його елементів, розроблено рекомендації по вибору матеріалів необхідних для створення оригінальних художньо-композиційних рішень. Практичне значення отриманих результатів полягає у створенні авторської творчої колекції суконь жіночих з використанням методу наколювання у відповідності до розроблених рекомендацій.

Результати дослідження. Метод наколювання одягу – один з найстаріших методів проектування одягу. Цей метод використовується як засіб творчого пошуку нових об'ємних форм швейних виробів, їх деталей, як засіб перевірки можливостей використання різноманітних матеріалів для отримання тих чи інших об'ємних форм, спосіб розробки лекал нових нетрадиційних об'ємних форм моделей одягу і, врешті, як метод розкрою тканин без лекал. Сьогодні метод переживає своє відродження та розквіт. Саме завдяки його використанню можна отримати нові несподівані авангарді художньо-композиційні рішення, які суттєво відрізняються від типових форм одягу, що заповнили торгові мережі.

Метод наколки один з найстаріших методів, яким віртуозно володіли кутюр'є в минулому столітті. Метод вважався методом Високої майстерності. Традиції Високої майстерності розвивали і використовували Будинки Haute Couture, всі найбільш відомі майстри кінця ХІХ століття – початку ХХ століть: Фредерік Ворт, Поль Пуаре, Ельза Скіапареллі, Коко Шанель, Мадлен Вионне (королева косоного крою), Жанна Ланвен, Мадам Гре (роботи якої вважаються неперевершеними донині) та інші (Франція) і Надія Ламанова (Росія). Із сучасних метрів цього мистецтва можна назвати Ів Сен Лорана, Емануеля Унгаро, Донну Каран тощо.

У високій моді процес роботи над новою моделлю традиційно починався із створення не ескізу, а макету методом наколки. Сьогодні при створенні нових колекцій моделей найчастіше буває так, що первинний задум (ескіз) в процесі наколювання принципово трансформується і змінюється, а в результаті з'являється зовсім нове несподіване, прекрасне, ексклюзивне рішення. Наколка – це творчий процес, і часто від попереднього ескізу нічого не залишається. Первісна ідея в процесі наколки часто набуває зовсім нове звучання і абриси.

Метод наколки переслідує дві мети: перша – пошук оптимальної, найбільш виразної форми одягу через її об'ємне зображення, визначення з мінімальною похибкою розташування конструктивних елементів (пропорції виробу); друга – використання конкретної тканини для отримання тієї чи іншої об'ємної форми, знаходження її пластичних властивостей. Метод

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Ергономіка і проектування одягу

дозволяє враховувати всі індивідуальні особливості конкретної фігури та корегувати їх за допомогою конкретних візуальних ефектів.

На основі проведених в роботі досліджень виявлено, що сьогодні практично завжди метод наколки використовують в випадках, коли відтворити форму одягу іншими методами неможливо, а саме:

1. для створення різноманітних м'яких драпіровок (рис.1, а,б,г);
2. для створення жорстких нетрадиційної за формою та місцем розташування складок (рис.1, в,д);
3. для створення деталей та конструктивно-декоративних елементів нетрадиційної об'ємно-просторової форми (рис.1,а,в)

Рисунок 1 – Оригінальні сучасні моделі одягу створені методом наколки

Можна схематично представити два типових варіанти процесу наколки та виділити наступні етапи створення моделі від ідеї до готового виробу:

- тканина → ескіз → наколка на манекені → примірки → втілення.
- ідея → під неї підбирається тканину → потім через примірки, наколки → втілення в матеріалі.

Найчастіше пластика тканини підказує модельєру ту чи іншу форму моделі, стаючи основним творчим імпульсом при утворенні одягу. Крім тканини модельєр може використовувати будь-які інші пластичні матеріали для пошуку складних форм. Однак такі макети далі необхідно допрацьовувати і адаптувати під властивості конкретної тканини. Тому макет краще створювати з тих же матеріалів, з яких буде відшивати розробляється модель.

Ступінь драпірування тканин залежить від їх маси та м'якості. Тому для створення складних об'ємно-просторових форм моделей нової колекції, що нагадує стилізовану квітку, необхідно використовувати тканини, які мають високий коефіцієнт драпірування та створюють складний симетричний візерунок проєкції.

Висновки. Визначено актуальність використання методу наколки при створенні авторських колекцій одягу. В роботі виявлено і структуровано основні випадки використання методу наколки при розробці сучасних форм жіночого одягу і його елементів, розроблено рекомендації по вибору матеріалів, які необхідні для створення тих чи інших оригінальних художньо-композиційних рішень, створено ескізи авторської творчої колекції суконь жіночих, які відтворено методом наколки відповідно до розроблених рекомендацій.

Ключові слова: метод наколки, властивості тканин, макетування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Композиция костюма: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. 2-е изд./ Г.М. Гусейнов, В.В. Ермилова, Д.Ю.Ермилова и др. М.: Академия, 2004. 432 с.
2. Проектування пластичної форми одягу. Навчально-методичний комплекс з дисципліни для студентів спеціальності 182 Технології легкої промисловості, освітньої програми Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості денної і заочної форм навчання / упор. І.В. Васильєва. К.: КНУТД, 2018. 110 с.